

Les repoblacions a la forest pública i el canvi de fesomia de la muntanya. La fauna que hi habita: el gat mesquer

Marc Marí Romeo i Josep Pujol Fuster

El context de la reforestació del Montgrí

Tanquem el ulls i imaginem-nos un Montgrí sense gairebé arbres, poc feréstec, molt aprofitat. Així és com devia ser la muntanya a final del segle XIX, plena de ramats i, allà on el sòl ho permetia, conreus. Les pastures ocupaven les parts més esquerpes i el secà, els pocs enclavats amb terra. Eren temps en què la muntanya era comunal, després que el rei la cedís a la Universitat torroellenca i aquesta la posés a disposició dels veïns. Cal visualitzar també una plana molt inundable, molt més que ara, plena de basses temporànies i aiguamolls. En aquells dies, en què les terres baixes eren difícilment domesticables i considerades espais insalubres i poc segurs per treballar, l'activitat agorramadera es feia a muntanya. Els vilatans l'explotaven del tot, també aprofitaven la cacera i les plantes que hi creixien, fos com a aliment o combustible¹.

Amb l'arribada del segle XX, la gradual domesticació del riu i l'assecamment dels marjals, les mirades dels nostres avantpassats es van dirigir cap al pla i van traslladar les activitats del massís cap a la terra fèrtil. És en aquest moment quan s'inicia l'abandó del Montgrí.

Acaba de definir el context la catalogació del Montgrí com a bé d'utilitat pública i la seva inclusió al catàleg estatal, l'any 1901, amb el número 3 de la secció de la província de Girona.

L'escenari en aquell moment, tant en un àmbit general de país com en un de particular al Montgrí, és el de la sobreexplotació i desaparició dels boscos i, com a conseqüència, d'elevat risc d'erosió. És per això que l'administració estatal, com a política de millora, estableix una línia d'intervencions a llarg termini amb l'objecte de reforestar tots els terrenys públics espanyols.

El primer projecte de reforestació

Per tal d'executar aquestes repoblacions, el 21 de setembre de l'any 1954 es va crear un consorci entre l'ajuntament i l'ens responsable dels boscos d'Espanya del Ministerio de Agricultura, el Patrimonio Forestal del Estado, per gestionar les seves 2.271,85 hectàrees (2.933 de perímetre, menys 661,15 enclavades)². Es calcula que en aquells moments només hi havia 35 ha de superfície arbrada en el Montgrí.

Del primer projecte de repoblació³, n'hem pogut recuperar el full d'encàrrec i una petita memòria adjunta a l'arxiu del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, a Girona, ens al qual l'Estat va traslladar les competències en matèria de boscos i, per tant, responsable del consorci des del 1980.

S'hi pot llegir que la primera repoblació que es va planificar preveia actuar sobre 400 ha i que es va fer el mateix any. La proposta de treballs no definia amb exactitud el paratge en què s'havia de portar a terme, sinó que la ubicava de manera genèrica en un espai anomenat Muntanya Gran, al terme de Torroella. Com a única cartografia que s'adjunta al projecte hi ha un mapa general de la província que posa de manifest el poc coneixement territorial que la persona que planificava tenia sobre la muntanya.

Les espècies escollides per l'enginyer responsable (de qui no hem pogut saber el nom, ja que hi apareix només una signatura, inintel·ligible) van ser el pi bord o blanc (*Pinus halepensis*) i el pi pinyer o de llei (*Pinus pinea*), que ja eren presents en el massís amb certa rellevància. El projecte establia un marc de plantació de 2.000 peus per hectàrea i, per tant, una plantació de 800.000 arbres, sense especificar la proporció de cada espècie.

Per estalviar costos i protegir els peus plantats, el redactor va proposar no tractar la vegetació arbustiva existent, de forma que tan sols es va aclarir l'espai que havia de servir per a la plantació de cada arbre. La memòria

especifica que els forats havien de ser de 40x40x40 centímetres, que les plantes havien de ser d'aquell any i que els vivers utilitzats havien de ser principalment els existents a Roses, d'on s'havien de traslladar «por ferrocarril, si se dispone de vagón en el momento adecuado, o con vehículo mecánico del Servicio movido por gas-oil».

PATRIMONIO FORESTAL DEL ESTADO Año de 1954
 SERVICIO 11. Inspección Silvicultural-forestal. PROVINCIA ...
 MONTE "Montaña de Santa" N.º del Cat. de U. F. ...
 PERTENENCIA Ayto. Torroella de Montgrí. TÉRMINO MUNICIPAL Torroella de Montgrí
PROPUESTA PARA REPOBLACION DE 400,00 Ha.

Memoria Resumen

(A) - DATOS GENERALES DEL MONTE (Indicare la capacidad de reforestación si afecta a parcelas propias del P. F. E.)
 (a) Superficie total del monte y parcela con riego superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (b) Superficie con capacidad de reforestación. 1200 hectáreas. Ha.
 (c) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (d) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (e) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (f) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (g) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (h) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (i) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (j) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (k) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (l) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (m) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (n) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (o) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (p) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (q) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (r) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (s) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (t) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (u) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (v) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (w) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (x) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (y) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.
 (z) Superficie con capacidad de reforestación superficial. 1200 hectáreas. Ha.

DATOS ESPECIALES DEL TERRENO A REPOBLAR

Capítulo 1.º - Suelo
 (a) Naturaleza. Suelo de montaña.
 (b) Composición. Suelo de montaña.
 (c) Acidez. Suelo de montaña.
 (d) Fertilidad. Suelo de montaña.
 (e) Capacidad. Suelo de montaña.
 (f) Capacidad. Suelo de montaña.
 (g) Capacidad. Suelo de montaña.
 (h) Capacidad. Suelo de montaña.
 (i) Capacidad. Suelo de montaña.
 (j) Capacidad. Suelo de montaña.
 (k) Capacidad. Suelo de montaña.
 (l) Capacidad. Suelo de montaña.
 (m) Capacidad. Suelo de montaña.
 (n) Capacidad. Suelo de montaña.
 (o) Capacidad. Suelo de montaña.
 (p) Capacidad. Suelo de montaña.
 (q) Capacidad. Suelo de montaña.
 (r) Capacidad. Suelo de montaña.
 (s) Capacidad. Suelo de montaña.
 (t) Capacidad. Suelo de montaña.
 (u) Capacidad. Suelo de montaña.
 (v) Capacidad. Suelo de montaña.
 (w) Capacidad. Suelo de montaña.
 (x) Capacidad. Suelo de montaña.
 (y) Capacidad. Suelo de montaña.
 (z) Capacidad. Suelo de montaña.

Capítulo 2.º - Clima
 (a) Temperatura. Suelo de montaña.
 (b) Humedad. Suelo de montaña.
 (c) Viento. Suelo de montaña.
 (d) Niebla. Suelo de montaña.
 (e) Lluvia. Suelo de montaña.
 (f) Nieve. Suelo de montaña.
 (g) Hielo. Suelo de montaña.
 (h) Granizo. Suelo de montaña.
 (i) Tormenta. Suelo de montaña.
 (j) Trueno. Suelo de montaña.
 (k) Rayo. Suelo de montaña.
 (l) Relámpago. Suelo de montaña.
 (m) Trueno. Suelo de montaña.
 (n) Rayo. Suelo de montaña.
 (o) Relámpago. Suelo de montaña.
 (p) Trueno. Suelo de montaña.
 (q) Rayo. Suelo de montaña.
 (r) Relámpago. Suelo de montaña.
 (s) Trueno. Suelo de montaña.
 (t) Rayo. Suelo de montaña.
 (u) Relámpago. Suelo de montaña.
 (v) Trueno. Suelo de montaña.
 (w) Rayo. Suelo de montaña.
 (x) Relámpago. Suelo de montaña.
 (y) Trueno. Suelo de montaña.
 (z) Rayo. Suelo de montaña.

Capítulo 3.º - Vegetación
 (a) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (b) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (c) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (d) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (e) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (f) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (g) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (h) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (i) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (j) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (k) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (l) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (m) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (n) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (o) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (p) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (q) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (r) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (s) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (t) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (u) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (v) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (w) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (x) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.
 (y) Tipo de vegetación. Suelo de montaña.
 (z) Estado de la vegetación. Suelo de montaña.

Capítulo 4.º - Plan de Repoblación
 (a) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (b) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (c) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (d) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (e) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (f) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (g) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (h) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (i) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (j) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (k) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (l) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (m) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (n) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (o) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (p) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (q) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (r) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (s) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (t) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (u) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (v) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (w) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (x) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.
 (y) Tipo de repoblación. Suelo de montaña.
 (z) Estado de la repoblación. Suelo de montaña.

Primera pàgina del full d'encàrrec dels treballs i cartografia adjunta

Els treballs també preveien la creació d'un tallafoc de 5 metres d'amplada al llarg de 16 quilòmetres, que dividís la zona de plantació en superfícies de 40 o 50 ha, per tal d'evitar pèrdues en cas d'incendi.

Per dur a terme l'execució del projecte, la documentació indica que calia recórrer a la contractació de personal foraster, ja que «la mano de obra en la comarca, empleada normalmente en la pesca, es escasa».

El preu total dels treballs es va pressupostar en 1.036.145,9 pessetes (a tall anecdòtic, hi ha un error en els càlculs del preu, que suposa un desviament de 10.800 ptes.)

Les següents actuacions

A partir d'aquest primer projecte, es van anar efectuant repoblacions de manera continuada, que es poden agrupar de la manera següent⁴:

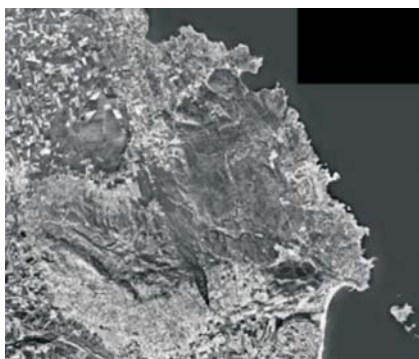

Imatge del viver amb planter utilitzat en la reforestació del Montgrí i de la zona de la pista de Montgó, un cop finalitzats els treballs.

- Un pla de repoblacions de 1954 a 1967, dut a terme amb pi bord i, en alguns indrets, amb pi de llei. La plantació va ser manual, amb protecció de la planta, per feixes o per forats, i amb una densitat de 2.000 peus/ha. Es va planificar que s'actuarija sobre un total de 1.830 ha.
- Un pla de segones repoblacions amb cinc propostes, de 1963 a 1968, que va tenir com a resultat la plantació de 450 ha. Aquest pla es va elaborar a causa de l'incendi de 1962, que en va afectar unes 300. Les tres primeres propostes van escollir el pi bord i pi de llei com a espècies de treball, plantant encara per feixes o forats, sense grans alteracions del terreny; les darreres, però, ja van incloure proves amb un tipus de xiprer (*Cupressus arizonica*) i un escarificat de la superfície de la muntanya que va crear un gran impacte.

- Un pla de reposició de fallades, realitzat entre 1962 a 1973, justificat per la mortaldat en alguns indrets causada per la sequera. Inicialment també va utilitzar el pi bord i pi de llei, però en el darrer període es va utilitzar també una altra espècie de xiprer (*Cupressus sempervirens*). Es va actuar sobre 467 ha.
- Una nova sèrie de repoblacions, de 1979 a 1985, sobre un total de 287 ha, principalment amb pi bord.
- El 1996 es van reforestar 7,8 ha en el paratge conegut com el Pelat dels Perers. Es va fer majoritàriament amb pi bord, tot i que en un petit sector s'hi va plantar pi de llei, i també alguns peus de margalló, que no van sobreviure.
- Finalment, l'any 2001, es va reforestar una part de l'àrea afectada per l'incendi de 2001, amb pi bord i pi de llei.

Aquestes intervencions han canviat la imatge de la muntanya en tres generacions. Si a principi del segle XX la forest era pràcticament buida d'arbrat i molt utilitzada, actualment es tracta d'un espai amb més de 1.000 ha d'arbrat consolidat.

Ortofotomatge del Montgrí l'any 1956 i l'any 2001, en les quals es pot apreciar el canvi de recobriments forestal de la muntanya.

Situació fins als 2000

Les repoblacions es van portar a terme no només per arbrar la forest, sinó que, a més, tenien com a objectiu final la realització d'aprofitaments per generar ingressos per a l'administració. Per això la planificació va ser tan intensa i els marcs de plantació, atapeïts. Tot i així, el manteniment d'aquestes repoblacions o el seu aprofitament va ser ben escàs al llarg del temps, sovint només associat a l'extracció de la fusta cremada després

d'incendis (com per exemple les dels anys 1977, 2002 o 2005) o sinistres naturals (com la pedregada del 2002). La suposada millora de l'ús públic tampoc es va produir, ja que la manca de gestió posterior a la plantació de la massa arbrada va fer que aquesta esdevingués pràcticament impenetrable. A més, a les zones on es va subsolar per portar a terme els treballs, van aflorar grans rocs, que van deixar el sòl massa irregular i inadequat per caminar.

Així doncs, fins a principi del segle XXI, la muntanya va ser fruit d'aquesta política forestal en què es va plantar molt i amb criteri específic; tanmateix, la manca d'intervencions de millora va fer que, si bé el massís es va arbrar en bona part, l'estructura resultant en algunes zones fos densíssima, amb baixa biodiversitat associada i un alt risc d'incendi.

El Projecte d'Ordenació Forestal

Tot i que amb anterioritat s'havien executat algunes actuacions puntals de prevenció d'incendis, podem dir que la veritable ordenació de la forest pública va començar l'any 2003 amb l'encàrrec de la redacció d'un Projecte d'Ordenació Forestal, per endreçar la massa arbrada i donar un sentit unitari a la muntanya.

El text del projecte ja manifesta en els primers capítols que, en el Montgrí, «considerant l'envergadura de la superfície arbrada que s'ha anat assolint, es conclou que s'ha donat un desequilibri entre aquesta intensa política d'aforestació i la necessària inversió en millora de l'estructura arbrada que s'hagués hagut de produir».

Així doncs, per tal d'invertir la tendència seguida fins a aquell moment, el projecte d'ordenació planteja 3 grans blocs d'objectius:

1. Millora del paisatge i de l'estructura arbrada, i potenciació de la pastura. Aquesta línia, en detall, considera necessari:

- Configurar un paisatge en mosaic, divers en densitats i cobertes vegetals.
- Mantenir extensions prou àmplies de garriga com a comunitat natural característica del massís. Evitar-hi replantacions artificials a gran escala.
- Trencar la uniformitat de les pinedes i millorar-ne l'estructura mitjançant aclarides selectives i podes.
- Conformar una estructura d'espais oberts que trenquin la continuïtat de la coberta vegetal, a través de la creació d'àrees adevesades, noves pastures i franges de baixa càrrega de combustible.
- Ordenar l'ús ramader per al manteniment d'aquests espais.
- Afavorir la vegetació pròpia del massís, en especial l'alzinar que creix espontàniament a sota d'algunes pinedes.

- Consolidar la pineda de pi pinyer a les fondalades o terrenys sorrencs.
- Ajudar la comunitat d'ullastres que regenera espontàniament en alguns sectors.

2. Conservació i millora de la biodiversitat. Concretament:

- Fomentar un paisatge en mosaic i la barreja d'espècies com a millor garantia per combatre les plagues.
- Destinar a evolució natural les comunitats vegetals de major interès.
- Reservar els arbres o soques de major diàmetre.
- Recuperar antics conreus i eixarts, com a medi essencial per a determinades espècies, algunes de les quals tenen interès cinegètic.
- Plantar arbres fruiters d'interès per a la fauna.
- Evitar la freqüentació humana en zones especialment vulnerables, per la fragilitat del medi o per la presència d'espècies amenaçades.

3. Regulació de l'ús públic i conservació del patrimoni històric i arquitectònic. Que es resumeix en:

- Regular el trànsit motoritzat en els accessos a les cales, amb el tancament de pistes secundàries i condicionament d'aparcaments en punts estratègicament adequats.
- Concentrar les activitats de lleure en àrees especialment adequades.
- Mantenir o restituir els elements patrimonials d'interès (murs i barraques de pedra seca...).

Avui i demà

El pas següent a seguir és l'execució d'aquest projecte. En els darrers anys, actuacions aïllades han permès anar avançant en la seva consecució, per bé que lentament. El context de la crisi no ajuda i la retallada dels ajuts per a la gestió forestal tampoc. Per tant, per poder avançar cap als objectius marcats i aconseguir la tipologia de forest desitjada (gestionable, autònoma, viva, segura, utilitzable, regulada) cal cercar fórmules que en permetin la viabilitat. En el context forestal i energètic actual, els treballs d'obertura i neteja del bosc associats a la sortida de fusta com a biomassa (combustible generat a partir de la trituració de fusta amb poc ús comercial) podria ser una opció, ja que el material obtingut en l'aclarida de les repoblacions es podria convertir en un producte amb valor i, per tant, comercialitzable. Aquest escenari generaria una bona oportunitat i, per tant, incrementaria la possibilitat de realització dels treballs necessaris per gestionar correctament la forest. Caldrà esperar per veure la maduració d'aquestes propostes i seguir avançant a fi que la gestió de l'estat del Montgrí del passat generi un millor Montgrí del futur.

La fauna de les pinedes. El gat mesquer

El gat mesquer
(dibuix de Marta
Montaña)

Descripció

El gat mesquer o geneta és un carnívor de dimensió d'un gat, però amb el cos cilíndric i més allargat, de color bru amb taques, un musell fi, orelles relativament petites i una cua llarga amb anells clars i foscos alternats.

A la base de la cua disposa d'unes glàndules que segreguen mesc —d'aquí li ve el nom— que utilitza per marcar el seu territori amb una olor forta.

Origen

La hipòtesi més acceptada és que el gat mesquer va ser introduït pels àrabs, que el tenien domesticat com a animal de companyia i el duïen a la gropa

dels seus cavalls –el nom de geneta sembla que ve de genet. Tot i que no és una espècie pròpiament autòctona, s’ha adaptat perfectament als boscos mediterranis i s’ha integrat com a petit predador en equilibri amb les seves preses, cosa que no passa amb el gat domèstic, per exemple, que pot representar una greu amenaça per a petits mamífers i ocells quan viu en estat salvatge.

Comportament i alimentació

La geneta té activitat principalment nocturna i crepuscular, com molts dels mamífers petits i mitjans que viuen a les nostres contrades, i per això és força difícil de veure’l durant les nostres passejades pel Montgrí. És molt bon trepador i sovint s’enfila als arbres per caçar o també per descansar, i no és rar que s’enfili als pals de les línies de telèfon.

Caça sobretot petits mamífers, principalment ratolins de bosc, i ocells, però també menja amfibis, rèptils, insectes i fruits silvestres.

Distribució actual

Tot i que sembla que prefereix les zones arbrades, no és massa exigent i se la pot trobar per tot el Montgrí, els terraprims i els camps de Sobrestany, però sempre prop de zones arbrades; tot i que generalment se l’associa a boscos d’alzinars, al Montgrí, la gran superfície reforestada amb pins representa un hàbitat molt freqüentat per ella, ja que és la comunitat arbrada més extensa del massís. Tal com hem apuntat més amunt, no és fàcil veure una geneta si no ens passem al vespre, de nit o a trenc d’alba, però, en canvi, sí que podem detectar els seus rastres, ja sigui en forma de petjada o d’excrements. La petjada és molt semblant a la d’un gat, però amb la clara diferència que, generalment, deixa marcades les ungles, ja que no les té completament retràctils com el gat. Pel que fa als excrements, solen situar-se en llocs enlairats i agrupats formant el que s’anomena “latrines”, ja que els utilitzen per marcar el seu territori davant d’altres genetetes.

Cria

No hi ha estudis específics de la cria al Montgrí, però els estudis a altres zones de Catalunya mostren que les femelles poden gestar a la primavera o a l’estiu. La gestació dura 70 dies i les ventrades poden ser d’1 a 3 cries, tot i que el més freqüent és que en siguin 2. Solen fer el niu en caus entre les roques, arbres vells o nius abandonats.

Estat de conservació

El gat mesquer no es troba amenaçat a casa nostra i les causes principals de mort són els atropellaments i les captures amb paranys. Tot i que no és una espècie cinegètica, la normativa de cacera permet la seva captura com a

forma de control de predadors en casos raonats i sempre seguint un estricte criteri tècnic basat en el seguiment de les poblacions tant de predadors com de les espècies cinegètiques que poden ser preses d'aquests.

Notes.

¹ "El Montgrí que hem oblidat. L'activitat tradicional al massís del Montgrí". *Papers del Montgrí*, núm. 19 (2001).

² Consorci G-3003, entre l'Administración General del Estado i l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, per la gestió de la forest, de 10 de juliol de 1954.

³ *Proyecto de Repoblación de 400 ha. Montaña Gran. CUP 3. Servicio 1era División Hidrológico Forestal en Gerona*. Patrimonio Forestal del Estado (1954).

⁴ *Projecte d'Ordenació Forestal*. CUP 3 Muntanya Gran. Jaume Hidalgo Colomé i Arvensis, Gestió i Assessorament Ambiental (2004).